

HOMILIE VIJFENTWINTIGSTE ZONDAG DOOR HET JAAR ZA 21 / ZO 22 SEPTEMBER 2019

Afgelopen dinsdag, 3^e dinsdag in september, traditiegetrouw 'Prinsjesdag' met troonrede en presentatie van de miljardennota. Iedereen benieuwd, waar het geld naar toe gaat? Iedereen klaagt, want niemand krijgt genoeg. Iedereen wil meer. Geld regeert het land, zo lijkt het. Vooruitgang in de koopkracht werd ons steeds meer beloofd.

Het woord 'geld' is eigenlijk een toverwoord. Daar waar het woord wordt uitgesproken, worden mensen opeens wakker. Zeker de mensen die ondernemend zijn. Ze zien kansen. Ze zien gaten in de markt, die hen grote winsten moeten verschaffen. Ze taxeren de wetgeving. Waar zijn er mazen in het net om de wet- en regelgeving te omzeilen. Of soms zelfs, hoe kan ik zonder dat het opgemerkt wordt deze regels negeren? Jarenlang kan het goed gaan, maar de kruik gaat zo lang te water, totdat hij breekt. Een onverwachte controle en de praktijk van valsheid in geschrifte en geld wit wassen en omkoperij komt aan het licht.

Bedrog en verduistering hebben altijd bestaan en zullen ook altijd wel blijven bestaan, juist omdat er van geld zo'n grote aantrekkingskracht uitgaat en het bezit ervan zo veelbelovend is. Voor geld worden fatsoen, eerlijkheid en verantwoordelijkheid maar al te dikwijls opzij geschoven. Rijk, rijker, rijkst - om zo ver te geraken wordt enorm veel fantasie en creativiteit gemobiliseerd, en als het moet helaas ook op kosten van anderen. Die ervaring van het bedrieglijk omgaan met geld is niet alleen een ervaring van onze dagen. De leerlingen en de toehoorders van Jezus waren er ook goed mee vertrouwd. Vandaag wijdt Jezus er zelfs een parabel aan. **"Er was eens een rijk man. Hij had een rentmeester die bij hem werd aangeklaagd omdat hij zijn meester bedroeg.** Misschien is iedereen met stomheid geslagen. Nooit verwacht van deze man. Teleurstelling alom. Voor de rentmeester in kwestie stort een wereld in elkaar. Geld en status is hij kwijt. Maar hij geeft zich niet gewonnen. Nood maakt mensen vindingrijk. Ook deze rentmeester, zij het dat ook de oplossing niet zo hoogstaand is. Hij zoekt nieuwe wegen in zijn bedrog. Hij gaat zich vrienden maken door bedrog. Hij vermindert de schuld van de schuldenaars van zijn heer met grote bedragen. Het is een soort omkoperij om zich van steun te voorzien voor de tijd, dat hij ontslagen is, opdat hij dan onderdak en verzorging van deze groep kan verwachten. Corrupt-zijn is een mentaliteit. Daarom gaat hij verder met mensen om te kopen om hen van zich afhankelijk te maken.

Hoe reageert Jezus? Jezus zet ons vandaag op het verkeerde been. De meesten van ons zullen van Jezus een vernietigend oordeel hebben verwacht over deze corruptie. Want een andere keer waarschuwt Jezus ook voor alle hebzucht. Hebzucht is voor Jezus zelfs een vorm van afgoderij. Natuurlijk wordt de corruptie niet goed gepraat, maar Jezus wijst ons op iets dat ons aan het denken zet. De rentmeester zegt immers tegen zichzelf: "Wanneer ik het ene verlies, moet ik iets anders zien te winnen." Creatief zoekt hij naar nieuwe kansen. Die creativiteit ontgaat Jezus niet: „En de Heer prees de schranderheid van deze oneerlijke rentmeester". Maar de boodschap ligt in de woorden: **"want de kinderen van deze wereld handelen onderling met meer overleg dan de kinderen van het licht."** Jezus legt ons de vraag voor: "Waarom zijn we wel creatief als het gaat om het eigen voordeel en de hebzucht en zijn we lang niet zo creatief als het gaat om het goede?" Waarom nemen we als het erom gaat om het goede te bewerken meestal zo'n afwachtende houding aan? De kinderen van het licht geloven het wel.

Het mag best als een verwijt aan ons christenen gezegd worden dat wij vaak zo passief zijn en een afwachtende houding aannemen. Wij laten zo gemakkelijk de boel de boel. "Laat de ander maar het eerst beginnen met het goede te doen. Ik heb al zoveel gedaan." Jezus klaagt die afwachtende houding aan. Hij betreurt de vele kansen die men voorbij laat gaan. De rentmeester daarentegen is vindingrijk, zij het helaas in het kwaad, maar waarom zijn wij niet vindingrijk in het goede? Waar is de heilige onrust om te denken en te handelen in de zin van het evangelie? Waarom zo traag om anderen ook te enthousiasmeren?

De rentmeester trachtte met bedrog anderen tot vriend te maken, maar hij zal bedrogen uitkomen. Vrienden zijn niet voor geld te koop. Hij maakt zichzelf tot een te chanteren persoon, die anderen naar de ogen moet zien. Daarentegen: eerlijkheid, integriteit en solidariteit doen je de onafhankelijkheid behouden en zullen je zelfs respect en waardering brengen. Jezus spoort aan tot creativiteit in het goede, tot integriteit en betrouwbaarheid, zowel in het kleine als in het grote. Dat zal gerechtigheid en vrede bewerken in deze wereld en daarvoor willen wij bidden. Amen.